

LLEI D'ACCÉS A L'ENTORN DE LES PERSONES ACOMPANYADES DE GOSSOS D'ASSISTÈNCIA

col·lecció lectura fàcil | 3

PRESENTACIÓ

La publicació que teniu a les vostres mans és una adaptació a Lectura Fàcil de la Llei 19/2009, de 26 de novembre, d'accés a l'entorn de les persones acompanyades de gossos d'assistència. Es tracta del tercer volum de la col·lecció "Lectura Fàcil", un projecte impulsat pel Departament d'Acció Social i Ciutadania de la Generalitat de Catalunya (DASC) amb la col·laboració de l'Associació Lectura Fàcil (ALF).

La Llei, aprovada l'any 2009, suposa un pas endavant vers l'autonomia de les persones amb discapacitat que necessiten un gos especialment ensinistrat per ajudar-les en les tasques diàries o avisar-les en situacions de perill.

La Llei garanteix l'accés als espais públics de les persones acompanyades del seu gos d'assistència. També regula l'ensinistrament i la cura d'aquests gossos.

L'adaptació a Lectura Fàcil de la Llei respon a l'objectiu del DASC de fer més accessible la informació, per tal que totes les persones usuàries puguin conèixer els seus drets i deures.

La Lectura Fàcil és un moviment internacional que promou la simplificació de textos amb l'objectiu de fer-los accessibles a tota la ciutadania.

Un llenguatge planer i directe, un contingut adequat als coneixements de l'interlocutor i un disseny que harmonitzi contingut i forma són la base per a un text de Lectura Fàcil.

Des dels seus inicis, l'any 2002, l'ALF fa seu el principi de democràcia lectora: tothom ha de tenir accés a la lectura i a la informació.

Aquesta publicació segueix les directrius internacionals de l'IFLA (Federació Internacional d'Associacions i Institucions Bibliotecàries), un dels documents de referència per sistematitzar les adaptacions de Lectura Fàcil.

Confiam que sigui del vostre interès.

Jordi Rustullet i Tallada
Secretari general
Departament d'Acció Social i Ciutadania

© Generalitat de Catalunya
Departament d'Acció Social i Ciutadania
Plaça Pau Vila, 1
08039 Barcelona

Direcció de la col·lecció: Nicolau Rubio i Lluís Rufz-Giménez (Secretaria General del Departament d'Acció Social i Ciutadania)

Coordinació i redacció Lectura Fàcil: Eugènia Salvador i Elisabet Serra (Associació Lectura Fàcil)

Els textos de Lectura Fàcil segueixen les directrius internacionals de l'IFLA (International Federation of Library Associations and Institutions) quant al llenguatge, el contingut i la forma, a fi que tothom els pugui entendre. L'Associació Lectura Fàcil ha fet aquesta versió en Lectura Fàcil de la Llei d'accés a l'entorn de les persones acompanyades de gossos d'assistència.

Primera edició: octubre de 2010
Dipòsit legal:

Disseny i maquetació: Martirrà Pagès
Il·lustracions: Carolina López Casanova

Impressió: Fargrup

Per què aquesta Llei?

Per garantir l'accés als espais públics de les persones amb discapacitat acompanyades del seu gos d'assistència.

Per això:

- ▶ Defineix què és un gos d'assistència.
- ▶ Estableix els drets i deures de la persona usuària del gos d'assistència.
- ▶ Regula les activitats d'ensinistrament, cura i control del gos d'assistència.

A qui s'adreça?

A les persones amb discapacitat visual, discapacitat auditiva, discapacitat física, amb autisme, diabetis, epilèpsia o altres malalties que necessitin un gos d'assistència.

Què és el dret d'accés a l'entorn?

És el dret de les persones amb discapacitat i el seu gos d'assistència a estar junts en els espais, locals i transports d'ús públic en condició d'igualtat amb la resta de ciutadans, i sense cap despesa extra.

Què és un gos d'assistència?

És un gos ensinistrat per un centre oficial d'ensinistrament per a ajudar les persones amb una discapacitat reconeguda.

Requisits necessaris:

- ▶ Estar ben cuidat, esterilitzat, vacunat, desparasitat i portar un microxip identificatiu.
- ▶ Seguir les revisions veterinàries i mantenir actualitzat el document sanitari o el passaport europeu d'animals de companyia.
- ▶ No pot ser un gos de raça perillosa.
- ▶ Estar acreditat per la Generalitat de Catalunya.

Quins tipus de gossos d'assistència hi ha?

Gos guia o gos pigall

Gos educat per a guiar persones amb discapacitat visual o sordesa.

Gos de servei

Gos educat per a ajudar persones amb alguna discapacitat física tant en l'entorn privat com en el públic.

Gos de senyalització de sons

Gos educat per a avisar les persones amb discapacitat auditiva.

Gos d'avís

Gos educat per a donar alerta mèdica a les persones amb epilèpsia, diabetis o altres malalties.

Gos per a persones amb trastorns de l'espectre autista

Gos educat per a cuidar i vigilar persones amb autisme.

Com s'acredita un gos d'assistència?

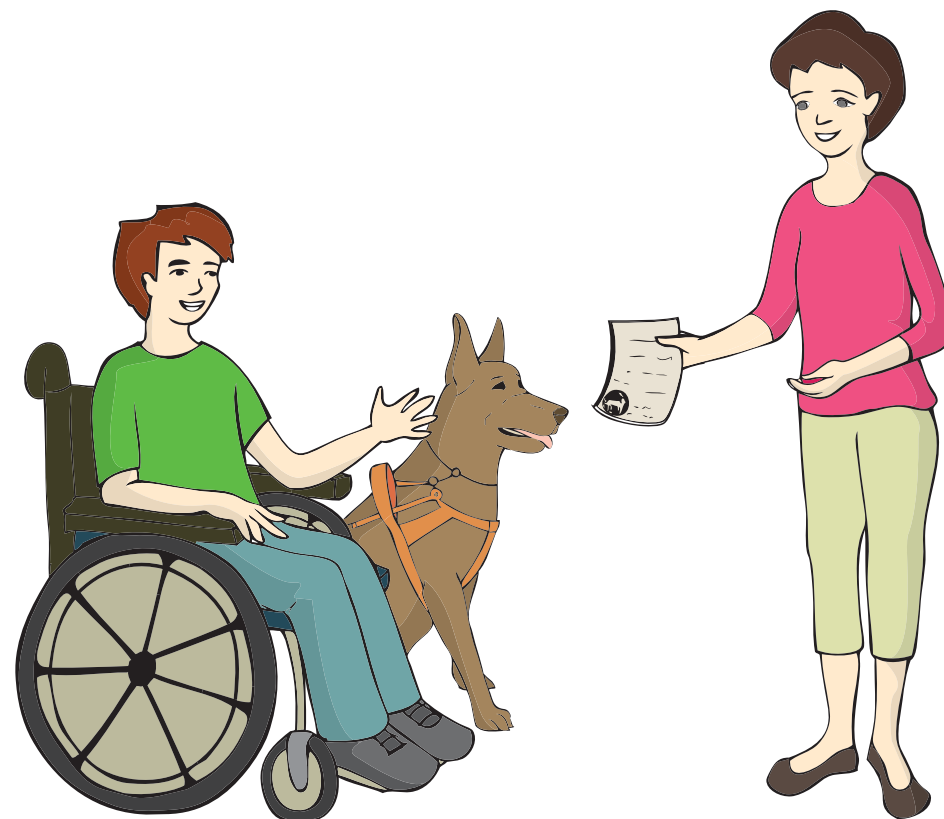
L'acreditació de gos d'assistència la sol·licita la persona usuària o el centre d'ensinistrament al Departament d'Acció Social i Ciutadania (DASC), que és l'òrgan competent de la Generalitat. S'entrega un carnet oficial i un distintiu que identifica l'animal com a gos d'assistència.

Què és una unitat de vinculació?

És la unitat formada per la persona usuària i el gos d'assistència que el centre d'ensinistrament ha instruït especialment per a ella i que li ha assignat per mitjà d'un contracte de cessió.

Qui és responsable del gos d'assistència?

- ▶ La **persona propietària** del gos, mentre no hi hagi cessió a la persona usuària.
- ▶ La **persona usuària** des que rep la cessió de l'animal.

Quins deures tenen les persones amb gos d'assistència?

- ▶ Atendre les necessitats higièniques i sanitàries del gos i tenir-ne cura.
- ▶ Garantir la revisió sanitària anual del gos.
- ▶ Tenir una pòlissa d'assegurança de responsabilitat civil.
- ▶ Portar la identificació de l'animal com a gos d'assistència de forma visible.
- ▶ Mantenir el gos al seu costat.
- ▶ Utilitzar el gos per a les tasques que li pertocuen.
- ▶ Complir i respectar les normes d'higiene i seguretat a les vies i llocs públics en la mesura que els sigui possible.
- ▶ Comunicar immediatament la desaparició del gos a la policia municipal i, abans de les 48 hores, a l'ajuntament on està registrat.
- ▶ Tenir el passaport europeu d'animals de companyia i portar sempre la documentació del gos d'assistència.

Quins drets tenen les persones amb gos d'assistència en l'ús dels transports?

En els transports públics, tenen preferència d'ús i reserva de seient per a persones amb discapacitat. El gos ha d'anar a terra, als peus de la persona usuària o al seu costat.

També tenen preferència de reserva de llitera inferior. Cal comunicar-ho en fer la reserva del bitllet.

En els taxis poden anar-hi com a màxim 2 persones usuàries de gos d'assistència. El gos ha d'anar als seus peus.

En la resta de transports, el nombre de gossos d'assistència es limita segons la capacitat del vehicle.

El gos no compta com a passatger i no ha de pagar bitllet.

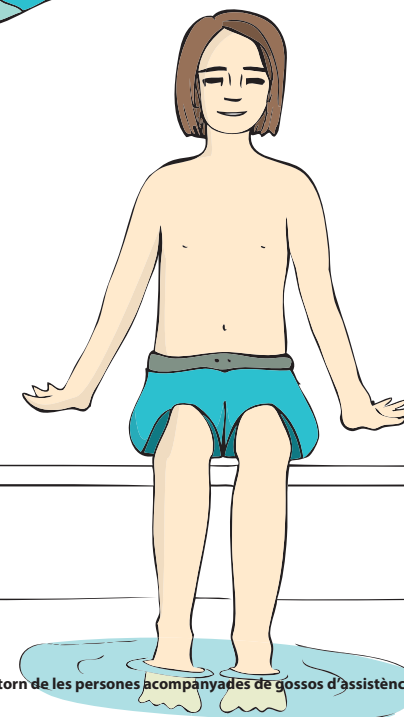
On es pot accedir amb el gos d'assistència?

A qualsevol establiment o espai d'atenció o ús públic:

- ▶ Espais recreatius i d'espectacles.
- ▶ Centres d'esbarjo i temps lliure.
- ▶ Centres i espais de serveis socials.
- ▶ Instal·lacions esportives i piscines, però no a l'aigua.
- ▶ Centres oficials, inclosos els edificis judicials.
- ▶ Centres d'ensenyament públics i privats.
- ▶ Centres sanitaris públics i privats.
- ▶ Despatxos i oficines de qualsevol professió.
- ▶ Centres religiosos.
- ▶ Museus i locals d'atenció al públic.
- ▶ Transport públic de Catalunya.
- ▶ Espais d'ús general i públic de les estacions de qualsevol transport públic, ports i aeroports.
- ▶ Hotels, albergs, càmpings, bungalows, parcs aquàtics, parcs d'atraccions, balnearis o zoològics.
- ▶ Platges, rius, llacs i altres superfícies d'aigua.
- ▶ Espais naturals de protecció especial, tot i tenir prohibit l'accés amb gossos.

El gos d'assistència no pot entrar en aquests espais quan:

- ▶ Presenta senyals clars de malaltia o manca d'higiene.
- ▶ És un perill per a l'usuari o altres persones.
- ▶ Ha perdut temporalment la condició de gos d'assistència.
- ▶ No va identificat amb els distintius oficials.

Es pot anar a la feina amb el gos d'assistència?

Sí, la persona usuària de gos d'assistència té dret a accedir acompanyada del seu gos a tots els espais on realitza la seva tasca professional com qualsevol altra persona treballadora.

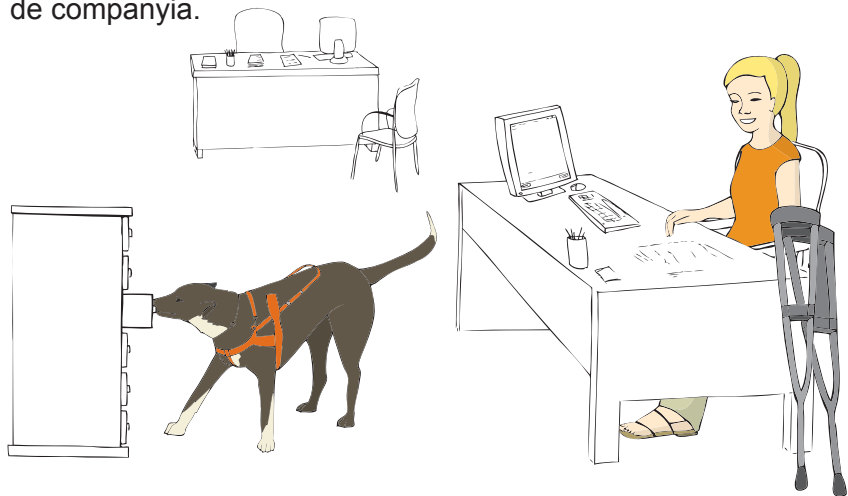
La persona usuària del gos d'assistència té dret a mantenir el gos al seu costat en tot moment.

No pot ser discriminada en els processos de selecció ni en la seva tasca professional.

On no es pot accedir amb gos d'assistència?

- ▶ A les zones de manipulació d'aliments
- ▶ Als quiròfans
- ▶ Als espais on es fan cures o tractaments d'urgències
- ▶ A zones de cures intensives
- ▶ A zones amb condicions higièniques especials
- ▶ A l'aigua de les piscines

L'accés dels gossos d'assistència a l'aigua i la sorra de les platges o altres superfícies d'aigua segueix l'ordenança municipal d'animals de companyia.

Per quins motius es perd la condició de gos d'assistència?

La suspensió temporal o la pèrdua definitiva de la condició de gos d'assistència es dona quan:

- ▶ El gos no compleix les condicions higièniques i sanitàries.
- ▶ La persona usuària no té la pòlissa d'assegurança.
- ▶ Hi ha perill per a la persona usuària, per a una tercera persona o per al mateix gos.
- ▶ Hi ha evidència de maltractaments a l'animal.
- ▶ La persona usuària fa una renúncia escrita.
- ▶ El gos deixa d'estar vinculat a la persona amb discapacitat.
- ▶ El gos està incapacitat per desenvolupar les funcions per les quals va ser ensinistrat.
- ▶ El gos ha agredit i danyat persones o animals.
- ▶ L'animal mor.

La suspensió i la pèrdua de la condició de gos d'assistència comporten:

- ▶ La retirada temporal o definitiva del carnet i del distintiu del gos.
- ▶ La impossibilitat d'exercir el dret d'accés a l'entorn amb el gos.
- ▶ La seva notificació a la persona usuària, al centre d'ensinistrament i al registre de gossos d'assistència.

Quines condicions han de complir els centres d'ensinistrament?

- ▶ Tenir personalitat jurídica pròpia o pertànyer a una entitat que la tingui.
- ▶ Tenir espai físic suficient.
- ▶ Complir la legislació vigent sobre salut, protecció animal i medi ambient.
- ▶ Disposar de les llicències municipals.
- ▶ Estar vinculat a un nucli zoològic acreditat.
- ▶ Disposar del personal mínim: director, ensinistrador, veterinari i psicòleg.
- ▶ Pertànyer a una associació europea o internacional de gossos d'assistència.

Quins deures tenen els centres d'ensinistrament?

- ▶ Garantir els estàndards d'ensinistrament de la federació europea o internacional a la qual estan afiliats.
- ▶ Realitzar, com a mínim, un control anual de la unitat de vinculació.
- ▶ Facilitar a la Generalitat la documentació necessària per exercir les seves funcions.
- ▶ Demanar a la persona usuària el certificat de discapacitat i els informes que consideri necessaris.

Quins deures tenen les persones ensinistradores i els agents de socialització?

- ▶ Mantenir el gos al seu costat amb la subjecció convenient en cada cas.
- ▶ Complir i respectar les normes d'higiene i seguretat a les vies i llocs públics.

Quins drets tenen les persones ensinistradores i els agents de socialització?

Les persones ensinistradores i els agents de socialització acreditats tenen els mateixos drets que les persones usuàries de gossos d'assistència.

També tenen aquests drets les persones d'altres comunitats autònomes o països, amb l'acreditació reconeguda per la Generalitat.

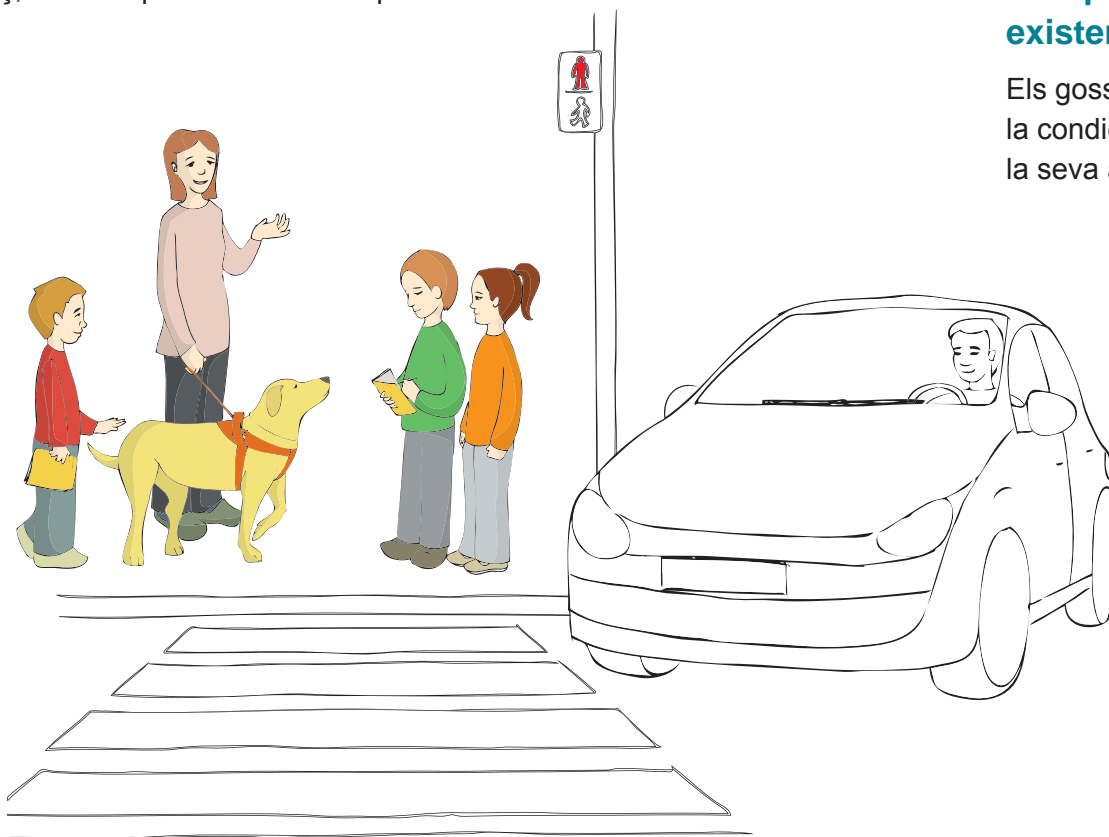
Ajudes

La Generalitat, a través del Departament d'Acció Social i Ciutadania, podrà donar ajudes econòmiques a les persones amb discapacitat usuàries de gossos d'assistència per a la creació, el manteniment i el seguiment anual de la unitat de vinculació.

Campanyes educatives

La Generalitat promourà campanyes divulgatives i educatives per sensibilitzar la població sobre les persones amb discapacitat usuàries de gossos d'assistència.

Tindrà en compte de manera especial els sectors de l'hostaleria, el comerç, els transports i els serveis públics.

Persones usuàries de fora de Catalunya

Si sou persones usuàries d'un gos d'assistència acreditat en una altra comunitat autònoma o país i visiteu Catalunya, gaudireu dels mateixos drets i deures que les persones usuàries de gossos d'assistència de Catalunya.

Si sou usuaris d'un gos d'assistència acreditat en una altra comunitat autònoma o país i veniu a viure a Catalunya, heu d'acreditar-ho al Departament d'Acció Social i Ciutadania.

Si adquiriu un gos d'assistència en una altra comunitat o país, heu d'acreditar-ho al DASC.

Què passa amb els gossos d'assistència existents abans de la Llei?

Els gossos pigall de l'ONCE tenen reconeguda automàticament la condició de gossos d'assistència. Només s'ha de sol·licitar la seva acreditació al DASC.

Infraccions lleus

- ▶ Incomplir els deures que tenen les persones amb gossos d'assistència.
- ▶ Dificultar l'exercici dels drets reconeguts per la Llei.
- ▶ Incomplir els deures que tenen els centres d'ensinistrament.

Infraccions greus

- ▶ Impedir l'accés i la circulació de les persones discapacitades amb gos d'assistència als espais de titularitat privada.
- ▶ Percebre despeses addicionals per exercir el dret d'accés de les persones acompanyades de gossos d'assistència.
- ▶ Ús fraudulent de la identificació del gos d'assistència.
- ▶ Ús d'un gos d'assistència sense ser-ne usuari reconegut ni ensinistrador o agent de socialització.
- ▶ Ensinistrament del gos per part d'una persona no acreditada com a ensinistradora.
- ▶ Ús del gos mentre ha perdut temporalment la condició de gos d'assistència.
- ▶ No donar al gos l'assistència veterinària adequada.
- ▶ Cometre 3 faltes lleus sancionades i amb resolució ferma en el període de 3 anys.

Infraccions molt greus

- ▶ Impedir l'accés i la circulació de les persones discapacitades amb gos d'assistència als espais de titularitat pública.
- ▶ Privar, de forma intencionada i sense causa justificada, una persona discapacitada del seu gos d'assistència.
- ▶ Cometre 3 faltes greus sancionades i amb resolució ferma en el període de 3 anys.

Multes

Les multes per infraccions lleus van de 300 a 600 euros.

Les multes per infraccions greus van de 601 a 3.000 euros.

Les multes per infraccions molt greus van de 3.001 a 9.000 euros.

Agent de socialització

Persona que ajuda en l'educació del cadell.

Centres d'ensinistrament

Establiment reconegut oficialment on s'ensinistren els cadells per poder ajudar les persones amb discapacitat.

Contracte de cessió del gos d'assistència

Document entre la persona propietària i la usuària que formalitza la unitat de vinculació.

Distintiu d'identificació del gos d'assistència

Senyal que indica que és un gos d'assistència. El distintiu ha d'anar col·locat en un lloc visible.

Document sanitari oficial

Document on consten totes les vacunes, desparasitacions, número de microxip i dades de l'animal i la persona propietària o usuària.

Espai d'ús públic

Espai que pot utilitzar qualsevol persona.

Gos d'assistència

Gos ensinistrat per ajudar les persones amb discapacitat o amb determinades malalties.

Nucli zoològic

Instal·lació on es crien els animals.

Passaport europeu per a animals de companyia

Document per als animals per poder viatjar amb aquests per Europa.

Persona ensinistradora de gossos d'assistència

Persona qualificada que educa el gos d'assistència.

Persona propietària del gos d'assistència

Persona o entitat a qui pertany el gos.

Persona usuària

Persona amb discapacitat o malaltia que fa servir el gos. La persona usuària ha de tenir reconeguda oficialment la seva discapacitat.

Unitat de vinculació

La formen la persona amb discapacitat i el gos ensinistrat especialment per a ella.

El text complet de la Llei 19/2009, de 26 de novembre, d'accés a l'entorn de les persones acompanyades de gossos d'assistència es pot consultar a:

► Web: www.gencat.cat/dasc

Els documents de la col·lecció “Lectura Fàcil” es poden consultar a:

► Web: www.gencat.cat/dasc/publicacions/lecturafacil

Per a més informació:

Departament d'Acció Social i Ciutadania

 900 300 500

 www.gencat.cat/dasc

Generalitat de Catalunya
**Departament d'Acció Social
i Ciutadania**

Amb la col·laboració de:

Associació Lectura Fàcil

Obra Social "la Caixa"